

JORIS ROSKAM:

‘Verrassende alternatieven om onkruid te doden’

In deze serie vertellen onderzoekers over hun werk voor de sector.

Als er iets steeds lastiger is aan te pakken, dan is het wel onkruid. Proeftuin Zwaagdijk voert met tal van partijen sinds dit jaar de publiek-private samenwerking Duurzame beheersing onkruid uit. Projectleider Joris Roskam laat de mogelijkheden de revue passeren: van schoffelen en rijenteelt tot een flinke stroomstoot.

Tekst: Arie Dwarswaard | Fotografie: René Faas

Niet alleen de bloembollensector kampt ermee, ook de akkerbouw en teelten onder glas. Onkruid kan zorgen voor opbrengstderving en overdracht van ziekten en plagen. Het gangbare pakket middelen om onkruiden aan te pakken slinkt alleen maar. Bij de pakken neerzitten is niet nodig, aldus Joris Roskam van Proeftuin Zwaagdijk, projectleider voor de dit jaar gestarte PPS Duurzame beheersing onkruid. Dit project wordt ondersteund door de Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, met medefinanciering door BO Akkerbouw, Glastuinbouw Nederland, de KAVB, Stichting ROL en Koppert.

Roskam is realistisch genoeg om te beseffen dat het pakket chemische onkruidbestrijdingsmiddelen de komende jaren kleiner wordt. “De sector dringt bij de overheid aan op

voldoende tijd om naar oplossingen te zoeken voor het slinkend middenpakket. Dat doen we in deze PPS. We testen allerlei mogelijkheden uit, zoals andere producten, technieken en teeltsystemen.”

Als het om alternatieve middelen gaat, wordt onder meer gekeken naar middelen op basis van organische zuren. Daarmee is in andere teelten al enige ervaring opgedaan. “We hebben die afgelopen voorjaar in onder meer de tulp toegepast. We zagen dat het onkruid niet altijd even goed werd bestreden. Ook leek het tulpengewas wat schade opgelopen te hebben.”

STROOMSTOOT

Technieken uit andere sectoren dienen zich ook aan. “In lelie heeft een teler dit voorjaar tot de bloei met een wiede gewerkt. Daarmee ging

hij meermalen per week door het gewas. De zichtbare schade bleef zeer beperkt. Na het rooien bepalen we de werkelijke opbrengst. Het lukt goed om het gewas lang onkruidvrij te houden.”

TUSSEN DE REGELS

In tulp zijn plannen om tussen de regels te gaan schoffelen. “Dat kan door de rij-afstand aan te passen. Dat vraagt wel om een andere hoeveelheid bollen per meter.” Nieuw is het doden van onkruid met een hoog voltage stroom. Dit jaar is deze techniek getest op de lastig uit te roeien onkruiden Japanse duizendknoop en knolcyperus. “Met deze techniek bekijken we of het een alternatief kan zijn voor het met glyfosaat doodspuiten van grasland voor de tulpen teelt. Vorig jaar gaf dit nog te veel hergroei. Misschien was de rijnsnelheid toen te hoog. We gaan dat dit jaar opnieuw testen met een aangepaste machine en andere voorbehandelingen.” En dan zijn er nog afdektechnieken, zoals papiercellulose. Producten die hun waarde al hebben bewezen als stuifbestrijder, maar ook de eerste onkruidgroei kunnen tegenhouden. Weer van een hele andere orde is een andere teeltmethode voor lelie. “Door in het najaar al bedden te maken waarop je een gewas zaait, kun je in het voorjaar erop dat gewas mulchen en daaronder de lelies planten. Dat hebben we afgelopen jaar al op ROL gedaan en we willen dit uitbreiden met tulp.” Het project loopt tot en met 2023. Tijd die nodig is om dit hele scala aan mogelijkheden te onderzoeken.